

Nr. 3.

Warszawa

$\frac{8}{20}$ stycznia 1866 r.

Wychodzi
w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy
Nowy-Świat 14.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

STAN TARGU I POŁOŻENIE OGÓLNE.

Giełda niezachwianie pozostała prawie bez zmiany w ciągu tygodnia. Listy zastawne zawsze około 83, listy likw. 80. Kurs wexli pruskich był się nieco zniżył i znowu stanął na 122 $\frac{1}{2}$; podniosły się też trochę londyńskie, paryskie i wiedeńskie. Brak gotówki mnoży trasowania na Gdańsk i Berlin, następnie utrzymuje poszukiwanie na wexle pruskie i przesyłki (remises), a stąd wysokie ich ceny.

W obec ścieśnionego targu pieniężnego pojawiają się wszakże skazówki rychłego polepszenia: ożywia się spekulacja na zboże i wełnę. Poszukiwanie na wełnę zwłaszcza ma silną podstawę w ożywieniu handlu angielsko-amerykańskiego, jako głównego odbytu wyrobów wełnianych. Cukier w mące w znacznej ilości żądany jest do Cesarstwa, co też, pomimo zwiększone ofiarowanie, ceny cukru utrzymuje.

Skazówki przesilenia monetarnego, spowodowanego głównie wielkim ożywieniem ruchu przemysłowego i handlowego, widzimy w bilansach banków angielskiego i francuskiego. W przeciągu dwóch tygodni (po 4 stycznia) rezerwa banku angielskiego zmniejszyła się o przeszło 71 milj. fr., fundusz metaliczny banku francuskiego — o 29 $\frac{1}{2}$ milj. Przeciwnie zaś portfel i obieg biletów znacznie się powiększyły. Te właśnie objawy

skłoniły oba banki do podniesienia skupu. Bank francuski mniej ulegający wpływowi niezwykłego ruchu handlu amerykańskiego, a z drugiej strony powściągnięty wyteżoną czujnością opinii publicznej z powodu śledztwa bankowego, trzyma się na stosunkowo niskiej stopie 5 $\frac{1}{8}$ %. Czy długo wytrwa? to kwestja.

Renta francuska podnosi się, konsolle angielskie zawsze nie wiele odeszły od najniższego swego kursu, jaki miały w grudniu. Nigdy jeszcze w konsolach fluktuacje nie dochodziły tak wielkich różmiarów jak w ostatnich 7-miu miesiącach. Z 91 $\frac{3}{8}$ %, najwyższego kursu w d. 31 maja, zeszyły one do 86 $\frac{3}{4}$ — najniższego w d. 12 grudnia, a zatem obniżyły się o 4 $\frac{5}{8}$ %.

Obliż amerykańskie ulegają nadzwyczajnym fluktuacjom. Pożyczka Stanów południowych spadła z 60 na 5; przeciwnie federalna 6 $\frac{1}{2}$ %-wa z 41 doszła była do 71, a obecnie stanęła na 65.

Pomiędzy przedsiębiorstwami absorbującymi kapitały, liczyć należy spółki bankowe (Joint Stock Banks) w Londynie w wielkiej liczbie zawiązywane. W r. 1865 zawiązano takich spółek 287 z kapitałem wniesionym (nielicząc już imiennego zakładowego) fr. 1.141 m., do czego dodając 692 m. fr. powołane z poprzednich zobowiązań, wypada, że kapitał w tym rodzaju przemysłu użyty, wynosi przeszło 1.800 m. fr.

Porównanie przecięciowej stopy skupu w bankach angielskim i bremeńskim.

(Bremer Handelsblatt Nr. 739).

<i>Bank angielski.</i>		<i>Bank bremeński.</i>	
rok 1856	— 5, 4 ⁰ / ₀		5,56 ⁰ / ₀
„ 1857	— 6, 5 „		6,02 „
„ 1858	— 3, 2 „		3, 4 „
„ 1859	— 2,75 „		4
„ 1860	— 4,17 „		3,58 „
„ 1861	— 5,25 „		3, 8 „
„ 1862	— 2, 5 „		3,46 „
„ 1863	— 4,43 „		4,55 „
„ 1864	— 7,35 „		5,15 „
„ 1865	— 4,76 „		5,07 „
Przecięciowy skup w banku angielskim		w banku bremeńskim	
od 1856 — 1865	4,59 ⁰ / ₀	4, 4 ⁰ / ₀	
od 1860 — 1865	4,74 „	4,27 „	

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

1. Skup:

a) *Wezli krajowych.*

	rubli
Pozostawało po 9 stycznia.....	1.174.066, 90
Skupiono do 15 stycznia włącznie ...	93.182, 37
	<hr/> 1.267.249, 27
Zwroty do d. 15 stycznia czynią	180.852, 76
Pozostaje d. 15 stycznia	1.086.396, 51

b) *Wezli zagranicznych.*

Pozostawało po 9 stycznia	38.774, 64 ¹ / ₂
Nabyto do d. 15 stycznia.....	3 000
	<hr/> 41.774, 64 ¹ / ₂
Zrealizowano do 15 stycznia	41.774, 64 ¹ / ₂
Pozostaje po 15 stycznia	—

2. Zaliczenia na zastaw papierów publicznych:

W d. 9 stycznia wynosiły	1.291.619, 41
Włącz. po 16 stycz. udzielono zaliczeń	78.214, 05 ² / ₄
	<hr/> Razem 1.369.833, 46 ² / ₄
Zwrócono po tęż datę	64.891, 05 ² / ₄
Pozostaje w zaliczeniach	1.304.942, 41

3. Pożyczki na zastaw towarów:

(w składzie warszawskim).

Z dnem 10 stycznia pożyczki wynosiły:	
Na zastaw wełny	369.012, 58 ¹ / ₂
„ „ innych towar.	172.377, 93 ¹ / ₂
	<hr/> 541.390, 52
Po d. 16 stycznia włą-	
cznie udzielono:	
Na zastaw wełny	1.460
„ „ innych towar.	12.850
	<hr/> 14,310

Razem: na zast. wełny	370.472, 58 ¹ / ₂	rubli
na zast. innych towar.	185.227, 93 ¹ / ₂	
		<hr/> 555.700, 52
Po d. 16 stycz. wł. zwróc.		
Na zastaw wełny	40.240	
„ „ innych towar.	670	
		<hr/> 40.910
Poz. w poź. w d. 16 stycz.		
Na wełnę	330.232, 58 ¹ / ₂	
Na inne towary	184.557, 93 ¹ / ₂	
		<hr/> 514.790, 52

4. Zaliczenia na zastaw kosztowności.

W d. 9 stycznia wynosiły	501.449, 55
Włącznie po 16 stycz. udzielono zalicz.	11.540,
	<hr/> Razem 512.989, 55
Zwrócono po tęż datę	6.974,
Pozostaje w zaliczeniach.....	506.015, 55

5. Otwarte kredyty.

W d. 9 stycz. wieczór zaliczenia wyn.	3.328.594, 84 ² / ₄
Do 16 stycznia wieczór zaliczono ...	517.223, 83
	<hr/> 3.845.818, 67 ² / ₄
Do 16 stycznia wieczór wpłynęło....	431.248, 16
W zaliczeniach 16 stycznia wieczór .	3.414.570, 51 ² / ₄

6. Stan kasy.

w dniu 16 stycznia.

Monety srebrne i złote	2.860.829, 66
Bilety Banku Polskiego	371.238
— kred. Cesarstwa	1.403.450
	<hr/> Razem 4.635.517, 66

BILANS BANKU FRANCUSKIEGO

w d. 28 grudnia 1865 i 4 stycznia 1866 r.

	S T A N C Z Y N N Y			S T A N B I E R N Y	
	28 grudnia.	4 stycznia.		28 grudnia.	4 stycznia.
	fran.	f. an.		fran.	fran.
Fundusz metaliczny....	443.860475	418.677354	Bilety w obiegu.....	879.683575	948.145275
Portfel i zaliczenia na złoto.....	685.855695	752.395714	Przekazy z term. kilkod.	7.111880	8.434215
Zaliczenia na pap. publ. akcje.....	72.350630	73.725430	Rachunki bieżące.....	232.094390	190.285426
Dług skarbu i inne wart.	157.811155	157.805243	Kapitał zakładowy.....	182.500000	182.500000
			Zysk do kapit. doliczony	7.044776	7.044776
			Inne passiva.....	51.443374	66.194059
	1.359.877955	1.402.603751		1.359.877955	1.402.603751

W przeciągu 2 tygodni od 21 grudnia do 4 stycznia główne różnice okazały się następujące: *Ubyło* funduszu metalicznego 29.505609 fr.; *przybyło* zaś portfelu na 92.797166 fr. i biletów w obiegu na 88.727600. Jednocześnie w bilansie banku angielskiego: *Ubyło* rezerwy w biletach 51.961875 fr., funduszu metalicznego 19.155650, razem 71.117525; *przybyło* zaś portfelu na 77.695850 fr.

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

Bawełna. Po ukończeniu wojny domowej w Ameryce, okazało się, że zapas bawełny z lat dawnych wynosi 1.650.000 bel (1), a nowy zbiór dostarczył 400.000 bel. Z ogólnej tej sumy 2.050.000, wywieziono 1.090.000, a pozostaje jeszcze w zapasie 960.000 bel.

Ze względu, że bawełna bardzo ważną gra rolę w przemyśle europejskim, nie odrzeczy będzie obeznać czytelnika ze stanem głównego targu na ten produkt w Liverpool. Według zamieszczonego w *Bremer Handelsblatt* Nr. 739 sprawozdania:

	wprowadzono do Liverpool od 1 stycz. do 30 listop.	
	1864	1865
Bawełny amerykańskiej..	188.435 bel	363.295 bel
„ brazylij. i egips.	518.083 „	786.277 „
„ ostind., chińskiej i japońskiej	1.424.953 „	1.155.211 „
Razem	2.131.471 bel	2.304.783 bel
	wywieziono od 1 stycz. do 30 listop.	
	1864	1865
Bawełny amerykańskiej..	51.289 bel	49.540 bel
„ brazylij. i egips.	83.180 „	135.300 „
„ ostind., chińskiej i japońskiej	390.965 „	445.396 „
Razem	525.434 bel	630.236 bel
Zapasy wynosiły w Liverpool z dniem 30 listopada	1864	1865
	499.800 bel	356.210 bel
Zużycie od 1 stycznia do 30 listopada	1.393.630 „	1.785.550 „
Z porównania tych dwóch lat wypada, że: W r. 1865 przywóz powiększył się o	173.310 bel	
zużycie powiększyło się o	391,920 „	
zapas zaś zmniejszył się o	143.590 „	

(1) Bela=100—150 kilogramów=246—369 funt. pols.

Ceny bawełny w powyższych perjodach były następujące:

	30 list. 1864 pens. za funt. (1)	30 list. 1865 pens. za funt.
Sea Island	44 — 64	30 — 60
Upland.....	25 ³ / ₄ — 26 ³ / ₄	18 ¹ / ₂ — 22
Neworleans.....	26 ¹ / ₂ — 27 ¹ / ₂	19 — 22 ¹ / ₂
Brazylja.....	25 — 27	19 — 22
Egipt.....	24 — 29	16 — 25
Smyrna i Grecja ...	15 ³ / ₄ — 20	13 ¹ / ₂ — 18
Westindja.....	24 ¹ / ₂ — 28	19 ¹ / ₂ — 21 ¹ / ₂
Surat.....	16 — 19 ¹ / ₂	17 ¹ / ₃ — 18 ¹ / ₄
Bengal.....	11 — 12 ¹ / ₄	10 — 13 ¹ / ₂
Chiny i Japonja	15 ¹ / ₄	16 — 17

Stowarzyszenie urzędników. W Wiedniu zawiązało się ogólne stowarzyszenie urzędników całej Austrii, na zasadzie wzajemnej pomocy. Celem jego jest: udzielanie stowarzyszonemu pożyczek i zasiłków na wypadek choroby, zabezpieczenie kapitału pośmiertnego lub dochodu dożywotniego. Każdy tak publiczny jak i prywatny urzędnik, może zostać członkiem stowarzyszenia.

Plan o ile ze statutów i taryfy sądzić można, dobrze jest omysłany; zaś pierwsze N-ra perjodycznych sprawozdań Rady zarządzającej dowodzą, że instytucja szybko się rozwija i ze wszech stron zwolenników znajduje.

W Paryżu zajmują się planem urządzenia *międzynarodowego syndykatu kolei żelaznych*, który ma mieć na celu ujednostajnienie taryf i urządzeń, polepszenie systemu połączeń pociągów i inne wspólne interesa.

(1) Funt angielski=453.⁵⁵ gramów=1,118 funt. polsk.